

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

**Інноваційні технології в агрономії, землеустрої,
лісовому та садово-парковому господарстві**

16 листопада 2023 року

Біла Церква
2023

УДК 378:63:001(063)

Редакційна колегія:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.
Варченко О.М., д-р екон. наук, професор.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор.
Хахула В.С., канд. с.-г. наук, доцент.
Панченко Т.В., канд. с.-г. наук, доцент.
Качан Л.М., канд. с.-г. наук, доцент.
Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.
Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.
Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, доцент.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

«Інноваційні технології в агрономії, землеустрої, лісовому та садово-парковому господарстві»:
матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників, 16 листопада 2023 року. – Біла Церква: БНАУ. – 54 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <https://science.btsau.edu.ua/node/248>

БНАУ©2023

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Камінський В.Ф., Мосьонз Н.П. Формування продуктивності сої залежно від агротехнічних заходів в умовах північного лісостепу України. Корми і кормовиробництво. 2010. Вип. 67. С. 45–50.
2. Новохацький М., Панченко Т. Зміни величини й структури біологічної врожайності сої за оптимізації режиму живлення і різних системи основного обробітку ґрунту. Збірник наук. пр. ДНУ «УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого». Дослідницьке, 2022. Вип. 31 (45). С. 145–158.
3. Новохацький М.Л., Панченко Т.В., Федорук Ю.В. Формування продуктивності агрофітоценозів гороху залежно від системи живлення. Роль науково-технічного забезпечення розвитку агропромислового комплексу в сучасних ринкових умовах: матеріали Всеукраїнської науковопрактичної конференції (Дніпро, 25 лютого, 2021 р.). Дніпро, 2021. С. 237–239.
4. Панченко Т., Горновська С., Новохацький М. Результати обробки сої на зерно бактеріальними препаратами в умовах Лісостепу України. Міжнародна науково-практична конференція «Аграрна освіта та наука»: Досягнення, роль, фактори росту. Інноваційні технології в агрономії, землеустрої, електроенергетиці, лісовому та садово-парковому господарстві. 20 жовтня 2022 року. Біла Церква. С. 24–25.

УДК 635.75:615.32

КОВЕЛЬ О.Л., ПТАШНІЧЕНКО В.О., магістранти
Науковий керівник – **ПАНЧЕНКО Т.В.,** канд. с.-г. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

КОРІАНДР – ДАВНЯ ЛІКАРСЬКА РОСЛИНА

Мета полягає в підкресленні важливості коріандру як потенційного джерела біологічно активних компонентів, підсумку їх біологічної активності, а також різноманіття його застосування в кулінарії, медицині, парфумерній промисловості, тощо, з аналізом потенціалу майбутніх досліджень.

Ключові слова: коріандр, ефірна олія, кулінарія, медицина, парфумерія.

Coriandrum sativum L., відомий як коріандр, походить з Італії, але сьогодні широко культивується в Нідерландах, Центральній та Східній Європі (Україна, Угорщина та Голландія), Середземномор'ї (Марокко, Мальта та Єгипет), Північній Африці, Китаї та Індії і Бангладеш. Усі частини рослини їстівні, але свіже листя та висушені насіння зазвичай використовуються в кулінарії в Індії та Пакистані. Крім кулінарного застосування, насіння коріандру має лікувальні властивості і з незапам'ятних часів використовується для лікування розладів травної, дихальної та сечовидільної систем, оскільки має потогінну, сечогінну, вітрогонну та стимулюючу дію.

Фітохімічні аналізи показали, що листя коріандру містять ліналоол (коріандрол), α -пінен, β -пінен, лімонен, γ -терпінен, ρ -лімен, борнеол, цитронелол, гераніол, піразин, піридин, тіазол, фуран, коріандрин, дигірокоріандрін, коріандрони. А–Е, глазоноїди, неохідлід і Z-дигустилід. Насіння містить коріандрол, джіреніол, вебрініол, коріандрони С–Е, ліналоол, геранілацетат, γ -терпінен [1–2]. Повідомлялося також, що коріандр демонструє декілька фармакологічних ефектів, включаючи антиоксидантну, протидіабетичну, антимуtagenну, глистогінну, седативно-снодійну, протисудомну, сечогінну, холестерин-знижувальну, протигрибкову, протипухлинну, анксиолітичну, гепатопротекторну та противиразкову дію [3].

Коріандр – давня лікарська рослина, яку широко використовують в кулінарії та косметичній промисловості. Ефірні олії, що містяться в коріандрі, мають позитивний вплив на здоров'я шкіри та ментальний стан. Він є важливою культурою в промисловості, ароматерапії та фітомедицині.

Вирощування коріандру вигідний бізнес для фермерів та сільгоспвиробників ефірних олій [4].

Застосування коріандру у кулінарії може надати новий аромат та смак різним стравам. Він є ефективним природним репелентом, який захищає рослини та тварини від шкідників. Коріандр важлива складова у медицині аюрведа та традиційній китайській медицині. Екстракти коріандру можуть бути використані у виробництві харчових добавок та лікарських засобів.

Нажаль дана культура ще недостатньо досліджена тому залишається багато питань його ефективності та безпеки за різноманітних застосувань.

Він може мати різний вплив на здоров'я людини, включаючи антибактеріальні, протизапальні та антиоксидантні властивості.

Коріандр – це багаторічна рослина, що належить до родини селерових (Ariaceae). Основна частина рослини, що використовується для отримання ефірної олії, це насіння. Він був відомий ще в Древньому Єгипті та Римі. У стародавньому Римі його використовували для приготування спецій та як засіб для консервування їжі.

Коріандрова ефірна олія містить багато різних хімічних сполук, таких як ліналуловий, α -піненовий, γ -терпіненовий, карвоновий та куміновий альдегіди. Ці сполуки відповідають за аромат та смак. Крім того, в ефірній олії містяться такі корисні сполуки, як вітамін С, каротиноїди та кумарини.

Ефірна олія використовується у медицині та терапії завдяки своїм корисним властивостям. Вона має антибактеріальні властивості, тому може бути використана для лікування деяких інфекцій, таких як грип та гостра респіраторна інфекція. Крім того, коріандрова ефірна олія має протизапальні та противірусні властивості, що забезпечує її застосування для лікування захворювань шкіри, таких як екзема та акне.

Ефірна олія використовується у харчовій промисловості як добавка до різних страв для покращення смаку та аромату. Крім того, його використовують у приготуванні спецій, таких як гарам масала, та у виготовленні алкогольних напоїв, таких як гін. Насіння використовують у консервах та маринадах, оскільки має консервуючі властивості.

Вирощування коріандру є складним процесом, який вимагає високих навичок і знань з сільськогосподарської технології. Основними факторами, що впливають на вирощування коріандру, є клімат, ґрунт та особливості рослини. Ідеальні умови для вирощування є помірно теплий клімат з достатньою кількістю вологи.

Ефірна олія широко використовується в парфумерній промисловості як компонент для створення ароматів та парфумів. Вона має свіжий, легкий та цитрусовий аромат, який додається до різних парфумів та косметичних засобів. Наприклад, вона є одним з компонентів у відомому парфумі «СК One» від Calvin Klein. Вона використовується в парфумах від Hermes, Jo Malone та інших відомих брендів.

Коріандр використовується в традиційній медицині для лікування різних захворювань, таких як головний біль, шлункові розлади та нездужання шкіри. Він містить антиоксиданти, які допомагають захищати клітини від пошкоджень та покращують загальний стан організму. Наприклад, науковці з'ясували, що екстракт коріандру має потенційні антибактеріальні властивості, що можуть допомогти у боротьбі зі захворюваннями, спричиненими бактеріями. Також дана рослина може допомогти покращити травлення та зменшити запалення в шлунку.

Хоча коріандр є цінним продуктом, він може мати деякі ризики для здоров'я. Наприклад, у деяких людей можуть виникати алергічні реакції, що може викликати симптоми, такі як свербіж, набряк або покрасіння шкіри [3].

Під час вживання у великих дозах можуть виникати певні небажані ефекти, такі як запалення шлунку, діарея та блювання. Потрібно пам'ятати про можливі ризики та небажані ефекти при вживанні коріандру, тому слід дотримуватися рекомендацій з дозування та звернутися до лікаря у разі виникнення будь-яких симптомів алергічної реакції чи інших небажаних ефектів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Leja M., Kaminska, I., Kramer M. Coriander (*Coriandrum sativum* L.) essential oil: its antibacterial activity and mode of action evaluated by flow cytometry. *Journal of microbiology and biotechnology*. 2018. 28(2). P. 194–202.
2. Sarwar A., Latif Z. Medicinal properties of coriander (*Coriandrum sativum* L.). *International journal of food properties*. 2016. 19(2). P. 271–283.
3. Raut, J.S., Karuppaiyil S.M. A status review on the medicinal properties of essential oils. *Industrial Crops and Products*. 2014. 62. P. 250–264.
4. Покотило І.А., Панченко Т.В., Федорук Ю.В. Польова схожість, густина стояння рослин та виживаність залежно від норм висіву та ширини міжрядь коріандру в умовах центрального Лісостепу України. Сучасні напрями та досягнення селекції і насінництва сільськогосподарських культур. Присвячена 75-річчю заснування кафедри селекції, насінництва і генетики. VI Всеукраїнська науково-практична Інтернет – конференція (15 травня 2023, м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2023. С. 175–177.

ЗМІСТ

Бантиш К.В., Грабовський М.Б. Вплив агротехнологічних заходів на продуктивність кукурудзи в умовах СТОВ Славутич Новоукраїнського району Кіровоградської області.....	3
Рашківський В.О., Грабовський М.Б., Павліченко К.В. Зміна якісних показників зеленої маси кукурудзи залежно від застосування макро- і мікродобрив в умовах СТОВ «Птахоплемзавод Коробівський» Житомирської області.....	4
Лясківський О.С., Шпак О.В., Панченко Т.В. Обробка насіння сої бактеріальними препаратами та їх вплив на кількість бульбочок в умовах НВЦ БНАУ.....	6
Ковель О.Л., Пташніченко В.О., Панченко Т.В. Коріандр – давня лікарська рослина..	7
Мостипан О.В., Зайкін-Алдухов Д.А., Панченко Т.В. Економічна ефективність вирощування сортів пшениці озимої м'якої залежно від строків сівби в умовах НВЦ БНАУ.....	9
Хахула В.С., Михайлюк Д.В. Залежність урожайності та якості зерна пшениці озимої від попередників і системи удобрення.....	10
Хахула В.С., Кирута Ю.Л. Вплив різних способів обробітку ґрунту і живлення на урожайність пшениці озимої.....	12
Салтиков В.О., Козак Л.А. Особливості формування урожайності гороху посівного під впливом строків сівби та глибини загортання насіння.....	14
Мосійчук О., Горновська С.В. Потенційно шкідливі види турунів (Coleoptera, Carabidae) в біоценозах Правобережного Лісостепу України.....	15
Присяжнюк В.П., Рацюк А.Л., Губатенко Р.Ю., Федорук Ю.В. Використання різних строків садіння при вирощування картоплі в умовах біостаціонару БНАУ.....	17
Мельниченко В.І., Луцук М.В., Марченко В.І., Сабадин В.Я. Успадкування продуктивності головного колоса в F ₁ та формотворення в популяціях F ₂ пшениці м'якої озимої.....	18
Петренко І.М., Мягков Д.В., Рубан Ю.В., Демченко А.Б., Кобзар В.В., Сабадин В.Я. Диференціація генотипів пшениці м'якої озимої за ознакою стійкості до хвороб залежно від прояву господарсько цінних ознак.....	20
Бутко Г.О., Кубрак С.М. Оцінка сортів і гібридів помідора за господарсько цінними ознаками в умовах дослідного поля Білоцерківського НАУ.....	21
Морський Я.О., Кубрак С.М. Оцінка гібридів помідора за господарсько цінними ознаками в умовах дослідного поля Білоцерківського НАУ.....	22
Ваколюк Н., Чупилка Т., Шубенко Л.А. Оцінка сортів фундука за біометричними показниками росту.....	24
Васильченко О.Д., Куманська Ю.О. Методи створення вихідного матеріалу для селекції ріпаку.....	25
Самойлик М.О., Шабратко О.В., Чапля Б.О., Титаренко В.В., Серeda С.О., Лозінський М.В. Формування кількості зерен у головному колосі в сортів пшениці м'якої озимої західноєвропейського еко типу.....	27
Самойлик М.О., Буркалець О.Ю., Пашинський Я.Ю., Сіончук Д.А., Зайцев В.В., Лозінський М.В. Формування маси зерна головного колоса сортами пшениці м'якої озимої західноєвропейського еко типу.....	28
Філіцька О.О., Карпович Б.А., Муравський О.Д., Рабовський Д.Л., Король А.П., Лозінський М.В. Характер успадкування продуктивної кущистості у F ₁ <i>Triticum aestivum</i> L. озимої за використання в гібридизації материнською формою низькорослого сорту II групи Білоцерківська напівкарликова.....	29
Алнаджар Алаа Алі Хасан, Шох С.С. Оцінка продуктивності за простими кількісними ознаками у ріпаку.....	31
Каландей Р., Сович Л., Шох С.С. Успадкування простих кількісних ознак ріпаку.....	32
Мацкевич Ю.В., Філіпова Л.М. Особливості розсадництва в органічному ягідництві на прикладі ви-рощування суниці садової у ТМ Тевітта.....	33
Лисенко В.І., Лозінська Т.П. Закономірності успадкування і виявлення трансгресивних форм у гібридів пшениці ярої.....	35
Хоменко В.Д., Чепчак М.О., Піковський М.Й. Діагностика грибних хвороб газонних трав.....	37